

عنوان مقاله:

سخن سردبیر: شورای نقد متون و کتب علوم انسانی و نقد نام کنگره متخصصان علوم اطلاعات

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات اطلاع رسانی و کتابخانه های عمومی، دوره 24، شماره 3 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 5

نویسنده:

غلامرضا فدایی

خلاصه مقاله:

آموزش دارای سه رکن عمده است: استاد (معلم)، کتاب و دانشجو. در این سه مورد زیاد سخن گفته شده؛ ولی هر چه گفته و نوشته شود باز به قول معروف «از هر زبان که می‌شنوی نامکرر است». استاد است که دانشجو را پرورش می‌دهد؛ هم درس می‌دهد و هم تربیت می‌کند و راه برخورد با مسائل را نشان می‌دهد. در واقع علم، پیشرفت را عهده دار است و تربیت، برون رفت را و این هر دو وظیفه مهم کار استاد و معلم است. دنیای امروز به دنبال پیشرفت است، ولی این پیشرفت سریع و به اعتباری جنون آسا مشکلاتی را به وجود می‌آورد که باید از آن بیرون رفت و تربیت و تجربیات تربیتی است که راه خروج از گرفتاری‌ها را نشان می‌دهد که از آن به شدت غفلت می‌شود. غول فناوری همه چیز را عوض کرده و دنیای دیجیتال سبک زندگی جدیدی به وجود آورده که همه را از خرد و کلان درگیر کرده است. اینکه روانشناسی رونق می‌گیرد، یا اخلاق دوباره مطرح می‌شود به خاطر ناهنجاری‌های به وجود آمده از این پیشرفت‌های سریع علم و فناوری یک جانبه است. اگر زمینه مستعد باشد دانشجو استعدادهای خود را بروز می‌دهد و اگر زمینه مساعد نباشد به خاطر نظام بد آموزشی همانی را انجام می‌دهد که جامعه از او می‌خواهد. دانش آموختن برای آن کسی که علاقه‌مند است هم شیرین است و هم دشوار. برای تحصیل آن باید زحمت کشید. جمع آوری اطلاعات بدون شناخت منبع و مآخذ و بدون داشتن تحلیل و نقد، دانش آموختن نیست بلکه محفوظاتی است که به سرعت از دست می‌رود و با محفوظات دیگر جایگزین می‌شود. به عنوان نمونه بسیار شده است در وب سایت ها در مورد خاصیت بعضی غذاها، میوه ها، یا داروها نظرات متفاوتی ابراز می‌شود که خواننده را گیج و متحیر می‌کند. بحث و بررسی و دقت در آن، زمان می‌برد و فرصت کافی و تلاش می‌خواهد. به قول شاعر گرانقدر: دلا گر کنج عزلت ها نمی‌شد به رویت گنج دانش وا نمی‌شد نمی‌جستی نشان از گنج پنهان گرت در کنج عزلت ها نمی‌شد اگر آسان بود پیشه علم در عالم جاهلی پیدا نمی‌شد اما رکن سوم کتاب است. کتاب منشور آموزش است. بدون آن هر چند استاد سعی، و یا دانشجو تلاش کند گوئی جائی که باید به آن تمسک جست و یا استناد کرد خالی است، و کارکردن بدون دستورالعمل است. از این رو نقش کتاب دقیق و صحیح در جلوگیری از بروز خطا در انجام امور بسیار مهم است. اصلاً یک معنای کتاب قانون و قانونمندی است و خود کتاب فیزیکی هم به این اعتبار کتاب نامیده شده که در آن اصول و قوانین هر علمی مندرج است و یار استاد و یاور دانشجو است. بدیهی است پیوستگی و همگامی سه عنصر استاد، کتاب و دانشجو در تدوین کتاب خوب موثر است. استاد فرهیخته و تلاشگر با مطالعه عمیق خود دارای ایده‌های نو می‌شود و پرسش‌های بجای دانشجو نحوه نگارش را به استاد می‌آموزاند و کتاب در سطوح مختلف بنیادی، کاربردی و عملیاتی نوشته می‌شود تا مشکلات بر طبق موازین و اصول حل شود. اینکه نگارش کتاب به گونه ای باشد که دانشجو را به تفکر وادارد و از حافظه‌محوری دور و به مهارت تشویق کند، علاوه بر موارد فوق‌الذکر به ماهیت رشته و تعریف آن بر ...

کلمات کلیدی:

آموزش، نقد متون، کتب علوم انسانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1462125>

